

PANISCH PAARGEDRAG BEURZEN

De paartijd voor internationale beurzen is weer aangebroken. Deutsche Börse en NYSE Euronext vormen geen fraaie combinatie.

TEKST: JACQUES POTUIJT (FINANCIËEL CONSULTANT)

Iedereen wil plotseling met iedereen. De beurs van Singapore met die van Sydney, Londen met Toronto, Deutsche Börse met NYSE Euronext. Ook lonkt Hongkong naar Tokio, dat de avances vooralsnog schuchter beantwoordt. Tegelijkertijd probeert Nasdaq zowel de Amerikaanse grondstoffenbeurs InterContinental Exchange (ICE) als derivatenbeurs Chicago Mercantile Exchange (CME) te verleiden tot een triootje met NYSE Euronext, en voor het geval dat niet lukt, is de oudste Amerikaanse schermbeurs wel bereid zich te laten nemen door de Chicago Board Options Exchange (CBOE). Ondertussen resulteerde de kalverliefde tussen alternatieve beurzen BATS en X-Chi al in een heus huwelijk.

Het is juist dit jeugdige stel dat tot op zekere hoogte verantwoordelijk moet worden gehouden voor het bijna panische paargedrag. Alternatieve spelers zoals BATS en X-Chi hebben aangetoond dat in het digitale tijdperk de beurshandel nagenoeg ge-

heel kan worden afgewikkeld met computers, zonder menselijke tussenkomst. In de korte tijd dat ze bestaan hebben ze aanzienlijk marktaandeel op de traditionele beurzen veroverd. De opkomst van alternatieve beurzen vormt echter maar een van de vele bedreigingen voor de gevestigde beursbedrijven, die vaak een eeuwenlange geschiedenis en daarmee ook 'legacy'-problemen met zich meetersen.

De Tobin Tax, een belasting op financiële transacties die de versturende invloed van flitskapitaal beoogt te beteugelen, ligt nog steeds op tafel. Nu Frankrijk dit jaar voorzitter is van de G20 en de Franse president Sarkozy de geschiedenis lijkt in te willen gaan als de architect van een nieuw mondiaal monetair systeem, is deze zeer controversiële maatregel, die al achtendertig jaar geleden door de Britse econoom en Nobelprijswinnaar James Tobin werd geopperd, weer actueel geworden. Daar Sarkozy het de laatste tijd nogal goed weet te vinden met Angela Merkel, die als voormalige Ossie telkens blijkt moeite te hebben met vrije marktwerking, is het allerminst denk-

beeldig dat het er toch nog van zal komen.

Daarnaast is er de stortvloed van rapporten van onderzoekscommissies waar hele reeksen hervormingsmaatregelen worden voorgesteld. De teneur in al die rapporten is dat handel voor eigen rekening door banken sterk moet worden ingetoomd, 'naked short selling' moet worden verboden en excessieve speculatie, vooral ook in grondstoffen, moet worden tegengegaan. Als maar een deel van deze maatregelen op enig moment van kracht wordt, zal het heel wat minder druk worden op de internationale beurzen waar aandelen, futures, opties en grondstoffen worden verhandeld.

Dit alles speelt zich af in een klimaat waarin de politiek zich al ruim voor de financiële crisis beijverde om de concurrentie in de financiële wereld krachtig te bevorderen. In Europa kreeg dat streven vanaf 2007 vaste vorm met MiFID. Deze 'Markets in Financial Instruments Directive' maakt naast de bestaande, min of meer monopolistische beurzen, twee nieuwe trajecten voor de verhandeling van aandelen mogelijk: de interne matching van aan- en verkoopopdrach-